

2025/709

9.4.2025

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2025/709

z dne 28. marca 2025

o ustanovitvi evropske raziskovalne infrastrukture za znanost o dediščini (E-RIHS ERIC)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2025) 1838)

(Besedilo v nizozemskem, angleškem, francoskem, grškem, madžarskem, italijanskem, malteškem, poljskem, romunskem, slovenskem in španskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 723/2009 z dne 25. junija 2009 o pravnem okviru Skupnosti za Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC) ⁽¹⁾ in zlasti člena 6(1), točka (a), Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ciper, Francija, Madžarska, Italija, Malta, Nizozemska, Poljska, Romunija, Slovenija, Španija in Združeno kraljestvo so Komisiji v skladu s členom 5(1) Uredbe (ES) št. 723/2009 predložili vlogo za ustanovitev E-RIHS ERIC (v nadaljnjem besedilu: vloga).
- (2) Vložniki so se dogovorili, da bo država članica gostiteljica E-RIHS ERIC Italija.
- (3) Uredba (ES) št. 723/2009 je bila v Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru vključena s Sklepom Skupnega odbora EGP št. 72/2015 ⁽²⁾.
- (4) Komisija je v skladu s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 723/2009 ocenila vlogo in ugotovila, da izpolnjuje zahteve iz navedene uredbe. Komisija je med ocenjevanjem pridobila mnenja neodvisnih strokovnjakov na področjih znanosti o dediščini in kulturne dediščine.
- (5) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 20 Uredbe (ES) št. 723/2009 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Ustanovi se Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture za znanost o dediščini (v nadaljnjem besedilu: E-RIHS ERIC).
2. Osnovni elementi Statuta E-RIHS ERIC iz člena 6(3) Uredbe (ES) št. 723/2009 so določeni v Prilogi.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 723/2009 (UL L 206, 8.8.2009, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/723/oj>), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU) št. 1261/2013 (UL L 326, 6.12.2013, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1261/oj>).

⁽²⁾ Sklep Skupnega odbora EGP št. 72/2015 z dne 20. marca 2015 o spremembi Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode [2016/755] (UL L 129, 19.5.2016, str. 85, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/755/oj>).

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Ciper, Francosko republiko, Madžarsko, Italijansko republiko, Republiko Malto, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Poljsko, Romunijo, Republiko Slovenijo, Kraljevino Španijo ter Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske.

V Bruslju, 28. marca 2025

Za Komisijo
Ekaterina ZAHARIEVA
članica Komisije

PRILOGA

OSNOVNI ELEMENTI STATUTA E-RIHS ERIC

1. Naziv in sedež

(člen 1 Statuta E-RIHS ERIC)

1. Evropska raziskovalna infrastruktura za znanost o dediščini se ustanovi kot Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC) na podlagi Uredbe (ES) št. 723/2009 in se, tudi v nadaljnjem besedilu, imenuje „E-RIHS ERIC“.
2. E-RIHS ERIC je razpršena raziskovalna infrastruktura, ki jo sestavljajo nacionalna vozlišča E-RIHS.
3. E-RIHS ERIC ima statutarni sedež v Firencah v Italiji.

2. Naloge in dejavnosti

(člen 2 Statuta E-RIHS ERIC)

1. Glavna naloga E-RIHS ERIC je vzpostavitev in upravljanje raziskovalne infrastrukture ter usklajevanje njenega strateškega in finančnega razvoja.
2. E-RIHS ERIC pri opravljanju svoje glavne naloge in v skladu z določbami tega statuta izvaja ali usklajuje naslednje dejavnosti:
 - (a) omogoča in usklajuje skupnost nacionalnih vozlišč, vključno z ustanovitvijo in spremljanjem postopkov vodenja kakovosti za nacionalna vozlišča in partnerske infrastrukture;
 - (b) zagotavlja osrednjo integrirano točko dostopa do partnerskih infrastruktur in njihovih virov na podlagi znanstvene odličnosti, vključno s stalnim razvojem in odprtim dostopom do materialnih in digitalnih znanstvenih virov;
 - (c) podpira napredek znanstvenega razumevanja dediščine in tako prispeva k njenemu ohranjanju;
 - (d) spodbuja znanost o dediščini, zlasti meddisciplinarni pristop k raziskavam, ki so povezane z zgodovino, razlago, proučevanjem, priznavanjem in ohranjanjem kulturne dediščine;
 - (e) spodbuja kulturo meddisciplinarnega in nadnacionalnega sodelovanja s podpiranjem raziskovalcev pri razvoju celovitega in naprednega znanstvenega in tehnološkega strokovnega znanja, vključno z usposabljanjem;
 - (f) krepi inovacije v znanstvenih in raziskovalnih postopkih ter v storitvah in upravljanju na področju znanosti o dediščini, s poudarkom na tehnološki interoperabilnosti in zblizevanju metod z opredelitvijo dobrih praks.
3. Poleg tega lahko E-RIHS ERIC izvaja naslednje dejavnosti:
 - (a) olajšuje mobilnost raziskovalcev in drugih vrst uporabnikov;
 - (b) opredeljuje evropske projekte, ki so zanimivi za raziskave na področju znanosti o dediščini, in s tem povezane možnosti financiranja ter zagotavlja smernice zainteresiranim stranem pri njihovih vlogah;
 - (c) razvija mednarodna partnerstva z drugimi evropskimi in neevropskimi organizacijami na področju znanosti o dediščini in sorodnih področjih;
 - (d) izvaja vse druge dejavnosti, ki so potrebne za doseganje njihovega namena in ciljev.
4. E-RIHS ERIC vse svoje dejavnosti izvaja etično in pregledno ter preprečuje morebitna organizacijska ali osebna nasprotja interesov.

5. E-RIHS ERIC svojo nalogo opravlja na neprofitni osnovi. Brez poseganja v veljavna pravila o državni pomoči lahko E-RIHS ERIC opravlja nekatere omejene gospodarske dejavnosti, če so tesno povezane z njegovimi glavnimi nalogami in ne ogrožajo njihovega izpolnjevanja. Vsakršen prihodek, ustvarjen s temi gospodarskimi dejavnostmi, se uporabi za izboljšanje in krepitev dejavnosti E-RIHS ERIC.

3. Trajanje

(člen 3 Statuta E-RIHS ERIC)

E-RIHS ERIC se ustanovi za nedoločen čas.

4. Prenehanje

(člen 4 Statuta E-RIHS ERIC)

1. E-RIHS ERIC preneha delovati na podlagi sklepa generalne skupščine v skladu s členom 18(6) tega statuta.
2. E-RIHS ERIC takoj, vsekakor pa najpozneje v desetih dneh po sprejetju sklepa o likvidaciji, o sklepu uradno obvesti Evropsko komisijo.
3. Takoj po zaključku postopka likvidacije in v vsakem primeru v desetih dneh po takem prenehanju delovanja, E-RIHS ERIC o tem obvesti Komisijo.
4. E-RIHS ERIC preneha obstajati z dnem, ko Evropska komisija objavi ustrezno obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*.

5. Odgovornost in zavarovanje

(člen 5 Statuta E-RIHS ERIC)

1. E-RIHS ERIC je odgovoren za svoje dolgove.
2. Članice niso solidarno odgovorne za dolgove E-RIHS ERIC. Finančna odgovornost članic za dolgove E-RIHS ERIC je omejena na vrednost njihovih letnih prispevkov, kot je navedeno v Prilogi II.
3. E-RIHS ERIC sklene ustrezna zavarovanja za kritje tveganj, značilnih za svoje delovanje.

6. Politika dostopa

(člen 6 Statuta E-RIHS ERIC)

1. E-RIHS ERIC zagotavlja učinkovit dostop do strokovnega znanja in kompetenc skupnosti raziskovalcev na področju znanosti o dediščini ter do integriranega sistema platform, ki vključujejo arhivske zbirke vzorcev in fizične podatke, digitalna spletna orodja in digitalne raziskovalne vire, velike in srednje fiksne objekte ter mobilna orodja za neinvazivno merjenje in raziskovanje kulturne dediščine, med drugim tudi predmetov in lokacij.
2. Dostop se uporabnikom, ki izvajajo raziskave na področju znanosti o dediščini, odobri na podlagi znanstvene odličnosti. V posebnih primerih, opredeljenih v pravilih o dostopu E-RIHS ERIC, se dostop lahko odobri tudi uporabnikom, ki izvajajo lastniške raziskave na področju znanosti o dediščini.
3. Dostop do E-RIHS ERIC ureja posebni regulativni dokument, pri čemer se upoštevajo načela Evropske listine za dostop do raziskovalnih infrastruktur, odobri pa ga generalna skupščina.

7. Politika znanstvenega ocenjevanja

(člen 7 Statuta E-RIHS ERIC)

1. Znanstveni in etični svetovadni odbor vsako leto oceni znanstvene, tehnične in splošne dejavnosti E-RIHS ERIC, ki se izvajajo pod imenom E-RIHS ERIC. Ta ocena je v obliki poročila in se posreduje generalni skupščini.
2. Odbor nacionalnih vozlišč pomaga znanstvenemu in etičnemu svetovalnemu odboru pri izvajanju znanstvene ocene z zagotavljanjem vseh potrebnih informacij o znanstvenih dejavnostih nacionalnih vozlišč, pri čemer upošteva potrebe E-RIHS ERIC po dostopu ter standarde kakovosti storitev in postopke ocenjevanja, ki jih določi E-RIHS ERIC.
3. Standardi kakovosti storitev E-RIHS ERIC in postopki ocenjevanja se določijo v posebnem regulativnem dokumentu, ki ga odobri generalna skupščina.

8. Politika razširjanja

(člen 8 Statuta E-RIHS ERIC)

1. E-RIHS ERIC od svojih uporabnikov zahteva, da zagotovijo odprt dostop do rezultatov raziskav in publikacij ter jih spodbuja, naj svoje podatke dajo na voljo prek odložišča E-RIHS in drugih odložišč, če so skladni z načeli najdljivih, dostopnih, interoperabilnih in ponovno uporabljivih podatkov ter so na voljo v razumnem času.
2. E-RIHS ERIC za doseganje svoje ciljne publike uporablja kanale z najširšim dosegom, med katerimi so spletna mesta, glasila, družbena omrežja in druga digitalna strokovna omrežja, prispevki na konferencah, razstave, članki, poročila in tiskano gradivo, radiofuzijske storitve in spletni mediji.
3. E-RIHS ERIC od svojih uporabnikov zahteva, da potrdijo uporabo E-RIHS ERIC.

9. Politika na področju pravic intelektualne lastnine

(člen 9 Statuta E-RIHS ERIC)

1. Intelektualna lastnina pomeni lastnino, kot je opredeljena v členu 2 Konvencije o ustanovitvi svetovne organizacije za intelektualno lastnino, podpisane v Stockholmu 14. julija 1967.
2. Podatki, ustvarjeni ali razviti pod imenom E-RIHS ERIC, in z njimi povezane pravice intelektualne lastnine so last subjekta ali osebe, ki jih je ustvarila.
3. Uporabo podatkov, ki izhajajo iz raziskav, izvedenih pod imenom E-RIHS ERIC, E-RIHS ERIC in znanstveni skupnosti odobri lastnik podatkov v skladu s pogoji, ki jih določi generalna skupščina v politiki upravljanja podatkov E-RIHS.

10. Politika zaposlovanja

(člen 10 Statuta E-RIHS ERIC)

1. E-RIHS ERIC je delodajalec, ki upošteva načelo enakih možnosti. Pogoji za dostop do zaposlitve so pregledni in nediskriminatorni. Imenovanja se opravijo na podlagi konkurenčnega izbirnega postopka.
2. E-RIHS ERIC zagotovi, da njegovo osebje ni pristransko zaradi svojih finančnih, pogodbenih, organizacijskih ali drugih interesov, povezanih z njegovim delom, in da opravljanje njegovega dela ne pomeni nepošteno konkurenčne prednosti pred drugimi stranmi.
3. Pogodbe o zaposlitvi ureja zakonodaja države, v kateri je osebje zaposleno.

4. E-RIHS ERIC objavi prosta delovna mesta na mednarodni ravni.
5. Generalni direktor določi predpise in pravila, ki urejajo vse vidike zaposlovanja na osrednjem vozlišču, zagotavljajo dobrobit osebja in skladnost z lokalno zakonodajo ter prispevajo k izpolnjevanju potreb organizacije. Ta pravila in predpise sprejme generalna skupščina.

11. Politika javnega naročanja

(člen 11 Statuta E-RIHS ERIC)

1. Pri politiki javnega naročanja E-RIHS ERIC se upoštevajo načela preglednosti, nediskriminacije in konkurence.
 2. Podrobna pravila o postopkih in merilih za oddajo javnega naročila se določijo v poslovniku, sprejme pa jih generalna skupščina.
-